GAZETA KRAKOWSKA

Nro 86.

Z KRAKOWA DNIA 28 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 20 Października.

Jego Cesarsko-Królewska Mość Pan Nasz Miłościwy, raczył naylaskawiey zaszczycić orderem S. Stanisława.

Klassy 2giey: JW W. Radcę Stanu Ilnickiego, Prezesa Sądu Appellac: Wyczechowskiego, i Prezesa Trybunału Woiewództwa Krakowskiego Gostkowskiego.

Klassy 3ciey: Pana Czekierskiego, Doktora Medycyny.

Klassy 4tey: PP. Chrystyaniego, Dyrektora Jeneralnego Dróg i Mostów, Rulikowskiego Vice-Referendarza, i Szymańskiego, Kommissarza Obwodu Miechowskiego.

Rocznica śmierci Wodza Polaków Xięcia Poniatowskiego zaćmiła się powtórnie kirem, śmiercią Jenerała Mokronoskiego przypadłą wczoray d. 19 b. m. o godzinie 5tey rano. Starcy płaczą nad zgonem syna Oyczyzny, doyrzali nad cnym Rycerzem, młodzi nad wzorem cnoty; płaczcie Rodacy, ieszcze ieden godny z Polaków ubył między wami!

Od czasu ostatniey zimy utworzyło się w Warszawie towarzystwo złożone z mieszkańców tuteyszey stolicy znanych powszechnie z sposobu życia i reputacyi, które pod nazwiskiem Towarzystwa Ressursy, przedsięwzięło godny naśladowania proiekt, tworzenia przyiemnych zabaw dla znaiomey publiczności i w naywzorowszym sposobie przedsięwzięcia swego dokonało. Dla oddania należytych pochwał usiłuym staraniom tego Towarzystwa, dosyć iest powiedzieć, że zeszłey zimy naypięknieysze zabawy bywały w Ressursie; tam zbierało się zgromadzenie osób płci oboiey znanych wszystkim, które w przystoyney i przyiemney balowey zabawie, oddawało zwykły hołd zwyczaiom karnawałowym. Dobra muzyka, skrzętna na zawołanie każdego restauracyia, przyiemność nadewszystko znaydowania się w prawdziwie dobranem towarzystwie, czyniły bale resursowe zawsze licznemi i nader powabnemi. Członkowie Ressursy nie przestaią ciągle przez cały dzień, a mianowicie co wieczór zgromadzać się licznie na salach dobrze i gusto-

wnie urządzonych i zawsze dla nich otwartych. Czy to w dobranem towarzystwie czas wolny przepędzić pragną, czy przyjemnej zabawie wolne od pracy chwile poświęcić myślą, czy nareszcie swobodnie i z naywiększą łatwością o wszystkich nowościach politycznych i literackich dowiedzieć się chcą, znayduią do tego wszelką sposobność w Ressursie. Osobne są sale do rozmów, osobne do gier, osobne nakoniec gabinety do literatury. Zgoła nic więcey żądać nie wypada, iak tylko, aby tak chwalebne i wzorowe towarzystwo iak naydłużey utrzymać się mogło. Towarzystwo Ressursy staraiąc się wszelkiemi sposobami sprawić znaney publiczności, a mianowicie damom przyiemność, umyśliło kiedy niekiedy dawać w salach swoich koncerta amatorów. Pierwszy podobny koncert dany był dnia 10 b. m. Swietne grono dam dodało niemało blasku tey wieczorney zabawie, którą Pan Serwaczyński, artysta muzyczny ze Lwowa talentem swoim ozdobił. Artysta ten, ktory raz iuż wprzódy z powszechnem zadowolnieniem dał się słyszeć na teatrze, zasłużył sobie po tym wieczorze na nowe i większe ieszcze pochwały. Wdzięczne Towarzystwo Ressursy, za grzeczność tego artysty, przesłało mu dnia następuiącego pierścień brylantowy i szpilkę z listem następuiącym, w imieniu całego Towarzystwa przez iednego członka napisanym:

Wielmożny Mości Dobrodzieiu!

"Towarzystwo tuteyszey Ressursy Kupieckiey, którego mam zaszczyt bydź członkiem, a zarazem tłumaczem uczuć w liście niniejszym wyrażonych; poleciło mi wynurzyć mu iak nayszczersze podziękowanie, iż raczyłeś rzadkim swoim talentem, uświetnić zabawę muzykalną w Towarzystwie d. 10 b. m. odbytą. Chcąc mu zaś zostawić wdzięczności swey, lubo nie okazały lecz tem szczerszy dowód, przesyła mu Towarzystwo tu załączony pierścień i szpilkę.

Racz WPan Dobrodziey nie uważać w tem nagrody (bo do tey, gdyby miała bydź odpowiadaiącą zasłudze iego, Towarzystwo mimo naylepszych chęci, w funduszach swych dotąd nie ma uposażenia), lecz chciey bagatelę tę przyiąć na pamiątkę szczerey życzliwości, i prawdziwego poważania Towarzystwa.

To wyraziwszy imieniem Towarzystwa całego, łączę zapewnienie wysokiego szacunku osobistego, iako szczery wielbiciel tak utalentowanego rodaka.,,

Jan Jerzy *Kurtz.*

Ile powyższy postępek iest chlubą dla artysty naszego rodaka, tyle z drugiey strony nie przestaie bydź nowym dowodem tego, że gorliwe usiłowania o szlachetne i przystoyne zabawy, chęć oddania zasłużonych nagrod prawdziwym talentom a mianowicie rodaków naszych, zupełna nadewszystko bezinteressowność, są godłem postępowania Towarzystwa Ressursy.

Z Berlina d. 17 Października.

Gazeta tuteysza Pruska stanu zbiiaiąc wiadomość: "że Cesarz Rossyyski odrzucił pośrednictwo sprzymierzonych Dworów względem swey sprawy z Portą i oświadczył: iż chce z taką samą wolnością działać przeciw Turkom, iaką on zostawił Cesarzowi Austryackiemu względem Włoch,,, wyiaśnia dotychczasowy bieg układów iak następuie: "Wiadomo, że

Austryia w zupełnem porozumieniu się z Rossyią i resztą Sprzymierzeńców wzięła na siebie uspokoienie Włoch. Gdy potem Cesarz Rossyyski w Laybach powziął pierwszą wiadomość o nierozsądnym kroku Multanów i Wołochów, przenikliwy iego rozum uznał zaraz prawdę, którą potem niezaprzeczone dowody ztwierdziły, to iest: że powstanie w Turczech iest dziełem tey samey fakcyi, która powstaiąc przeciw wszelkiemu porządkowi i spokoyności, naukami swemi nieposłuszeństwa i bezbożności wstrząsnęła wiele Europeyskich kraiów, widząc, że plany tey rewolucyi w Neapolu i Piemoncie przez święty związek Monarchów zniszczone zostały, przybrała maskę religii, dla zrządzenia zdarzenia, przez które polityczny porządek wszystkich byłby naruszony. Ale Monarchowie poznali rękę, która gotowała im to nieszczęście i ściśley się ieszcze z sobą związali. Przyrzekli sobie nawzaiem, że powstanie Grecyi, do iakich bądź zmusiłoby ich mogło środków, nigdy ich nie rozdwoi. Od tey chwili panowała względem tey sprawy naywiększa i prawie bezprzykładna pomiędzy gabinetami otwartość i zgodność. Z strony Dworu Rossyyskiego nie wyszło żadne pismo, ażeby nie było z Sprzymierzeńcami umówione i od nich pochwalone. Wszyscy oddali hołd zasadom słuszności, miłości ludzkości i wspaniałości, które Monarcha Rossyi wyrzekł i utrzymywał, bez nayn mnieyszego ubliżenia iego powadze; wszyscy oświadczyli mu podziwienie i wdzięczność. Każdy krok Rossyyskiego gabinetu popierany był nayusilniey przez posłów innych wielkich Mocarstw w Stambule. Usiłowania tych posłów nie miały cechy pośrednictwa; pośrednik stara się bowiem przesadzone żądania dwóch z nim w przyiaźni będących Mocarstw złagodzić i one przez wzaiemne ustąpienia pogodzić. To w Stambule mieysca mieć nie mogło. Podane przez Rossyią żądania uczynione zostały przez wszystkie Mocarstwa iako gruntuiące się na prawie, słuszności i wspaniałości. Nie można zatem było oddalić się od nich, gdyż od ich przyięcia lub odrzucenia, zależał pokóy lub woyna, i ieżeli z strony posłów nastąpiło pośrednictwo, tedy stało się to iedynie dla zwrócenia uwagi Porty na własny iey interes i przekonania iey, że wszystkie pięć wielkich Mocarstw zgodne są z sobą i nie maią innych nieprzyiaciół iak powyższą fakcyią i nieco przewrotnych głów w Niemczech. Jakoż poszczęściło się głosowi rozumu usunąć błąd, podług którego Dywan długi czas postępował: wiary godne listy z Stambułu donoszą, że Porta przed nadeyściem ieszcze Rossyyskiego ultimatum wszystkie iego warunki poiedyńczo przyięła; zgoła powiedzieć można, iż rzecz zupełnie iest ukończona, ieżeli nie przymięszaią się ieszcze iakie uboczne okoliczności, względem których nastąpić ieszcze nie mogło porozumienie między Rossyią i resztą Dworów. Jakże Cesarz Alexander odrzucić mógł pośrednictwo, które mu nie było, ani bydź mogło ofiarowane? iakże mógł oświadczyć, iż sam chce rzecz swoią ukończyć, gdy owszem ostatni swóy krok przez sprzymierzone Mocarstwa uczynił? Nieprzyiaciele niespokoyności Europeyskiey niechay więc zrzeka się nadziei, którą im zbity przez nas artykuł uczynił. Złoczyńcy, którzy z niecnych zamiarów oszuka-

nym Grekom broń w ręce dali i winę przelewu krwi na siebie ściągnęli, która od miesiąca Marca na wschodzie przelaną została, popełnili na próżno tyle zbrodni.,,

Z Paryża d. 10 Października.

Na 5 Listopada zwołane są izby prawodawcze. Na otwarcie ich posiedzeń, które Król osobiście zagai, urządzona iest sala Henryka 4tego w pałacu Louvre. Zapewniaią, iż budżet na r. 1822 będzie im zaraz po otworzeniu podany.

Do Kassy umorzenia weszło na początku tego miesiąca 3113,392,235 Fr. i 310,268,882 Fr. zakupiła za 21,760,212 Fr. zapisów w wielką xięgę.

Onegday stawiony był przed J. K. Mcią przez wysokiego urzędnika morskiego cudzoziemiec około 25 lat maiący w wschodnim stroiu; mienią go bydź znakomitym Chińczykiem.

W Tuluzie dwa różniące się politycznemi mniemaniami przedmieścia poiednały się na obiedzie z powodu rocznicy urodzin XciaBordeaux sporządzonym.

Gazeta Francyi położyła napis: "Postępowanie sądowe względem obelgi Króla w dwóch buntowniczych pismach PP. Barginet i Flocon," bez żadnego daley wyiaśnienia. Podług innych pism zostali oba za niewinnych uznanemi. Pierwsze pismo mowi, że Królowa Angielska i Bonaparte umarli na raka; drugie przydało do imienia syna Bonapartego zgłoskę N. obwiedzioną laurami i palmami.

Mianowany na mieysce Hr. Pralorme nowy Sardyński poseł Margr. Alfieri de Sostegno oddał Królowi wczoray list wierzytelny.

D. 16 obchodzone tu będzie zwyczayne żałobne nabożeństwo za Królową Maryią Antoninę.

Utworzyło się tu jeograficzne towarzystwo, do którego wchodzą nietylko nasi uczeni Barbier-de Bocage, Maltebrun, i t. d. ale i inni znakomici mężowie, iak n. p. Sidney Smith i Margr. Pastoret. Chce one i innych cudzoziemców za członków przybrać i podróżnych na nowe odkrycia wysełać. — Rząd nasz przed dwiema ieszcze laty wysłał P. Gamba do Kaukasu, i t. d. Syn i towarzysz iego Porucznik Gamba powrócił teraz ztamtąd, iak mówią z ważnemi dla nauk i handlu wiadomościami.

Na Morei chcą Grecy utworzyć z cudzoziemców legion.

P. Bonald, znany roialista oświadczył się przeciw Turkom. P. Massabiau odpowiedział mu na to w Monitorze między innemi: Rozum i religiia nie zabraniaią człowiekowi ulepszenia stanu towarzyskiego, owszem wyraźnie nakazuią; ale zlecaią razem znosić do czasu niedoskonałości, i nie obalać odrazu gmachu chcąc go poprawić. Mocarstwa Europeyskie nie okażą się obojętnemi na cierpienia ludzkości i potrafią zapewne urządzić prawnie los Greków. Ale nigdy nie będą ich utwierdzać w buncie, i szczególniey w teraźnieyszym czasie strzedz się będą podobnego przykładu. Z nie mnieyszą starannością strzedz się będą wdawać w przedsięwzięcia, któreby zniszczyć mogły dotychczasową pomiędzy niemi iedność, która iuż raz uratawała nas, na przyszłość ratować może, i na przekor stronnictwom utrzymaią poty w

Europie społeczny porządek, poki ich szaleństwo nie ominie. — Niektórzy mówią o zaięciu przez woyska sprzymierzone warownych mieysc w Turczech, iako to Saloniki, Durazzo, i t. d. lecz to iest tylko zapewne wymysłem brukowych naszych polityków.

Prefektura Girondy przybić publicznie kazała następuiące oznaymienie: "Mamy pewność, że stan zdrowia w Kadyxie i okolicznych wyspach ciągle iest bardzo dobry. Zołta gorączka, która dotchnęła Kataloniią nie rozciąga się za Mesquineuza. W ostatniem mieyscu kilku tylko ludzi na nią umarło. Mocne deszcze zmnieyszyły moc choroby w mieyscach, w których grasuie, i wstrzymały dalsze iey szerzenie.,,

W lazarecie Marselliyskim niema iuż ani iednego chorego.

Z Londynu d. 10 *Października.*

Lordowa Cochrane dała przeszłego piątku wielki bal na okręcie Impregnable w porcie Plimut.

Jenerał Robert Wilson powrócił tu w sobotę z Francyi. — Imiona tych, którzy naypierwsi znacznieysze dla niego składki podpisali, są: P. Lampton 500, P. Fran. Burdett 500, a Hr. Grey 200 Fs.

Xiężna Kentu obraną została prezesową kobiecego towarzystwa Bibliynego, które tu teraz tworzą.

Jak niespokoyne umysły, tak wędruiące w Jrlandyi bagna uspokoiły się podczas bawienia tam Króla. Lecz teraz rozpoczęły na nowo swoie poruszenia, i przy Kunemara do 1000 morgów gruntu przy grzmotach i po rzęsistem deszczu w morze wrzuciły, zabieraiąc drzewa, stodoły i nawet będące na drodze skały. Szkoda iest wielka, z ludzi iednak nikt nie utracił życia.

List z Buenos - Ayres pod d. 18 Lipca zawiera co następuie: "W tey chwili nadeszła tu nader ważna wiadomość, że reszta Montgnerosów (tak nazywano pod Ramirezem walczące woyska) w potyczce o 30 godzin drogi od Cordova stoczoney, w którey herszt Ramirez schwytany i rozstrzelany został, zupełnie zniszczoną została. Głowę tego dowodcy przysłano gubernatorowi Santa Fe. Patryioci pobili także w niższym Peru dawne Hiszpańskie woysko i iego dowodcę zabili, tak iż nie zachodzi iuż żadna przeszkoda do przywrócenia związku w obszerney tey okolicy, wraz z Tucuman i Santiago del Estero. Urzędowa ta wiadomość sprawiła wewnątrz kraiu wielką radość.,,

Z Madrytu d. 28 *Września.*

D. 25 była u Dworu wielka gala i ucałowanie ręki Królewskiey z powodu obchodu rocznicy zebrania się Stanów w r. 1810 pod nieprzyiacielskiemi bagnetami na wyspie Leon. Dziś otwiera J. K. Mość posiedzenia nadzwyczaynych Stanow.

Tuteysza narodowa milicyia podała Królowi i nieustaiącey kommissyi Stanów adressy, w których wyraża wierność swoią ku Monarsze i konstytucyi, którą spiskowi pod Villamor w Sarragossie obalić usiłowali. Podobne adressy nadchodzą z wielu innych miast i nadszedł nawet od osady Saragoskiey.

Klub Fontany iest ciągle zamkniety.

Złodzieie, którzy wykradli skarb katedralnego Kościoła w Sewilli, zostali odkrytemi, ale nie znaleziono przy nich iak 28,000 realów.

Kordon, który na równinie między Barcellonetą i Barcelloną przeciw żółciowey gorączce rozciągniony został, posunięty iest prawie do bram. Mięszkańcy Barcellonety chcieli gwałtem wedrzyć się do miasta; musiano do nich dać ognia i kilku ich poległo. W Figueras założono lazaret dla osób o których miano podeyrzenie, że z Barcellony przychodzą; iednak dotąd żadna z nich nie umarła.

Z Lizbony d. 14 Września.

Uchwała Stanów względem zmnieyszenia świąt ogłoszona iuż została. Oprócz niedzieli i innych w tey uchwale wytchniętych religiynych świąt, obchodzone uroczyście będą corocznie dnie 24 Sierpnia, 15 Września, 1 Października, 26 Stycznia, 26 Lutego i 4 Lipca, iako ważne dla chwały i wolności Portugalskiey. — Stany uchwaliły prosić Króla o zwrócenie Królewica Następcy tronu do Portugalii. Proiekt dozwolenia temu Królewicowi po powrocie do Portugalii odwiedzenia Dworów Hiszpańskiego, Francuzkiego i Angelskiego, znalazł wielu przeciwników, iednak 55 głosami przeciw 44 przyjęty został.

Z Włoch d. 4 Października.

Neapol miał tego roku umiarkowane lato, iednakże wiele wszczęło się chorób, osobliwie w woysku. Król iest z woyska bardzo kontent, ale Minister skarbowy nie, ponieważ brakuie pieniędzy w skarbie. Zresztą panuie tam zupełna spokoyność, i wielka cichość przerwaną tylko była w środku Września uroczystością S. Januaryusza, która była nader okazała i codziennie towarzyszyły iey faierwerki.

Podług doniesień z Alexandryi oczekiwano tam 30,000 Murzynów, których Basza z wewnątrz kraiu sprowadza, dla uprawienia wielkiey części odłogiem leżących gruntów. W przyszłym roku urządzony tam ma bydź na wzór Marsyliyskiego lazaret kwarantanny, dla uchronienia się od morowey zarazy, czemu dotąd sprzeciwiał się zabobon Muzułmański.

Xiże Demetry Jpsylanty zwołał kongres Greckich wodzów do Marton w Morei, dla położenia końca ich waśniom.

Smierneński dziennik *Spectateur* donosi, że w Scalanuova 400 Greków zostało przez Turków wyciętych. Powód do tego dał ieden Grek, który broniąc się obalił Turka.

Grecy i Turcy rozpuszczaią osobliwsze wieści o Ali Baszy. Ostatni utrzymuią, iż twierdza iego będzie d. 15 Sierpnia bombardowana; pierwsi zapewniaią, iż Ali nie iest oblężony, ponieważ 7000 Greków otrzymał na pomoc. Jedna, iak druga wiadomość nie zasługuie na wiarę. Twierdza Alego iest od roku oblężoną i Turcy iużby ią byli zdobyli, gdyby chcieli. Lecz wolą iest Porty, aby Ali się poddał i wyiawił wszystkie skarby, które za Janiną posiada. Z drugiey strony w Albanii nie ma żadnego Greckiego woyska, i ieżeliby oswobodzenie tey twierdzy nastąpiło, tedy nastąpićby tylko mogło przez Albańczyków, którzy potykać się iedynie mogą z Turkami na otwartem polu. Rozgłoszone

niemiey: że półwyspie góry Athos znayduie się pod bronią, że oddaiono ztamtąd wszystkie kobiety i 2000 Mnichów znayduie się na czele wieśniaków. Lecz półwyspie Athos iest iedynie przez Mnichów zamięszkane; zabroniony tam iest przystęp kobietom, a zatem nie mogli ich ztamtąd oddalić.

Zdobycie twierdzy Tureckiey Malvasia iest tem ważnieysze dla Greków, że znaleźli w niey 9000 karabinów i wiele ammunicyi.

Z Stambułu d. 13 *Września.*

Zyiemy tu w nayWiększey spokoyności. Swięta Tureckie Bairam odbyły się w nayWiększym porządku. Rząd umiał z wzorową tęgością utrzymać spokoyność; tysiące zbroynych Turków przebiegały ulice, a nie popełniły żadney zdrożności.

Flotty stoią zawsze iescze na przeciwko sobie i dotąd nie zaszła żadna morska bitwa. Turcy zdaią się oczekiwać na rozwiązanie wielkiego pytania. — Kilka wysp Archipelagu donieść miało Porcie, iż gotowe są złożyć oręż, ale wstrzymuie ie obawa Greckiey flotty.

Patras znayduie się ciągle w ręku Turków. Osada iest liczna i ma za dowodcę walecznego Jussuf. Dway Anglicy maią na stoiącem przed tamteyszym portem okręcie znaczny zapas żywności i ammunicyi, które Turkom za gotową zapłatę sprzedaią. Zgoła wszystkie twierdze w Morei, które znayduią się w rękach Tureckich, doznaią ciągle od sprzyiaiącego im Europeyskiego Mocarstwa nayWiększego wsparcia.

Dowodcy woysk Tureckich w Albanii i Epirze odebrali rozkazy, aby weszli w układy z Albańskiemi powstańcami i z wszystkiemi Mahometańskiemi kapitanami kraiowemi łagodnie się obchodzili, ale przeciw Alemu nieubłaganie. — Biram Basza, dowodca w Macedonii, miał popaść w niełaskę.

Z Odessy d. 22 *Września.*

Położenie nasze staie się codziennie osobliwszem. To cośmy dawniey widzieli, wnosić z wielkiem podobieństwem kazało prędkie wybuchnienie woyny; teraz przekonywamy się od dnia do dnia, żeśmy się mylili. Z Turkami od ustania handlowych związków znayduiemy się prawie w nieprzyiacielskich stosunkach, pomimo tego iednak zawsze nadzieie pokoiu przeważaią.

Heteryści byliby się iuż oddawna rozeszli, gdyby nie byli od znanego z Serwiyskiego powstania Mladen ustawicznie durzonemi, który zapewnił ich ieszcze w Sierpniu, iż będą pewnie wspartemi byle tylko trzymali się ieszcze 4 tygodnie. Tymczasem zdaie się prawie bydź rzeczą pewną, iż woyska Rossyyskie tego roku do granic Tureckich nie wkroczą.

Od granic Multańskich d. 30 *Września.*

Kiaia Bey miał głowę utracić. Nowy Seraskier kazał poświęconego niedawno w Roman Biskupa okuć w kaydany. Bojarowie Laskaraki, Sturza, Spatar, Buchatsh, Balsch i Konto poiechali do Jass; lecz z wyższych Bojarów żaden ieszcze nie powrócił.

Liczba zabitych Greków w klasztorze Seko ieszcze niewiadoma; ale pozostałą po nich broń powieziono do Niamz na 5 wozach.

Z Kopenhagi d. 9 *Października.*

Liczba wysełanych corocznie z Ko-

penhagi do Zachodnio-indyyskich wysp Duńskich okrętów wynosi do 40. Jutlandyia i Finia wysełaią tam także okręty.

Bogaty kupiec w Kantonie w Chinach z radości, iż po 12 latach zobaczył pod tamteyszemi brzegami Duńską banderę okrętu pod Kapitanem Stage, posłał rzeczonemu kapitanowi w podarunku kilka skrzyń naywybornieyszey herbaty.

Poler i cywilizacyia doyść miały w ostatnich 12 latach w Chinach do niesłychanie wysokiego stopnia; obyczaie tak dalece złagodniały, iż gdzie człowiek przyydzie, zdaie się, iak żeby się w Europeyskim kraiu znaydował. Kunszta także się bardzo podniosły; wyrabiaią tam już na sposób Angielski między innemi złote i srebrne roboty.

W Tunis podług listów pod d. 18 Sierpnia panuie wielki niedostatek zboża, z powodu przeciętego dowozu z morza czarnego.

Siedem znakomitszych tuteyszych kupców posiadali razem przed woyną 10 mill. talarów Duńskich, prawie tyle ile teraz cała massa krążących w kraiu biletów skarbowych wynosi.

W Sztokolmie zaczęto teraz do gazowego oświecenia używać smoły, która iasne wydaie światło i bardzo mało kosztuie.

Od brzegów Menu d. 13 Października.

Wiele sprzecznych wieści o woynie i pokoiu między Rossyią i Turcyią rozsiewane zapewne są przez spekuluiących papierami rożnych rządów. D. 5 rozeszła się w Frankforcie wiadomość, że nadeszła z Wiednia sztafeta z niewątpliwem doniesieniem o wybuchnieniu woyny. W tym dniu nie zaszły prawie żadne czynności z powyższemi papierami, chociaż nikt nie umiał powiedzieć do którego domu nadeszła ta sztafeta, i P. Rothschild zapewnił, iż żadney nie odebrał.

W Wielkiem Xięstwie Darmstadtskiem zmnieyszaią liczbę urzędników, dla pomnieyszenia wydatków. W dwóch tylko nadwornych kamerach w Giesen i Darmstadt oddalono 21 osób, pomiędzy któremi znayduie się 1 dyrektor i 10 radców.

Zeglarz około świata Langsdorff zaciągnął w Lahr w Brysgowii do swoiey osady w Brazylii murarzów, cieślów i stolarzów i odpłynie z niemi z Bremy. Langsdorff iest Rossyyskim jeneralnym konsulem i kosztem Cesarza odbędzie podróż wewnątrz Brazylii, w którey towarzyszy mu młody Malarz Rugendas.

Professor Zeune w Berlinie oświadcza, iż stosuiąc się do ustaw kraiowych, żadnych składek dla Greków przyymować nie może.

Anglicy zakupuią w Banacie bardzo wiele zboża.

Mehemed Ali Basza Egiptu przyymuie ciągle zbiegłych Greków.

Listy z Stambułu donoszą: że w stolicy tuteyszey, panuie spokoyność, to iest ani Grecy, ani Frankowie nie są mordowanemi; ale żaden Chrześcianin nie przeydzie przez ulicę, żeby nie był znieważony. Jeden z służących posła Hiszpańskiego zbity niedawno został błotem i kamieniami. Mocne oddziały woyska wstrzymuią iednak pospólstwo od dalszych zdrożności.

DODATEK DO Nro 86. GAZETY KRAKOWSKIEY

KRAKOWA DNIA 28 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 18 Października.

Doktor Pohl przybył tu d. 15 b. m. ze statkiem, na którym znayduią się Brazylijskie płody natury, i z 3 osób (oyca, matki i dziecka) złożona dzika Brazylijska rodzina.

Naynowsze nasze (wyraża Dostrzegacz Austryiacki) z Stambułu doniesienia do 25 Września, są następuiące:

Porta trudni się nieustannie uzupełnieniem wystawionych przeciw powstańcom różnych korpusów woyska; codziennie widziemy tu z Azyi przychodzące posiłki, które udaią się częścią do twierdz Naddunayskich, częścią do woysk w Rumelii i Morei. W zeszłym tygodniu mianowanemi także zostali intendenci do powyższych korpusów.

Gdy połączonem przed Saloniką W. Sułtana woyskom nie udało się dotąd wyprzeć z półwyspia w odnodze Kassandra powstańców, przeto Wielkorządstwo Saloniki powierzone zostało Kapidzi Baschi, Ebul Kabul Mohamed Baszy, który dawniey w Egipcie i Syryi pod Mehemed Ali Baszą Egiptu służył, a ten miał go szczególniey łasce W. Sułtana z wierności i zręczności polecić. Został on przytulnym Baszą i d. 19 b. m. otrzymał od Porty honorowe futro. Zaraz po iego przybyciu rozpocząć się maią działania przeciw Ali Dependerli Baszy, względem którego tyle rozeszło się czczych wieści. Dotąd nie można było przeciw niemu skutecznie działać, ponieważ z wysłanych przeciw niemu siedmiu Baszów, musiano trzech z ich woyskami do Morei oderwać.

Flotta Turecka, która stała w wodach między Samos i Rodus, udać się miała podług ostatnich doniesień ku Cerigo, dla złączenia się z dywizyą Kapitana Bey, który od kilku miesięcy stał pod wyspami Jońskiemi. Znakomity urzędnik admiralicyi miał niedawno wysłanym bydź na Archipelag z zleceniem wezwania na nowo Greckich mieszkańców wysp do posłuszeństwa, i zapewnienia im nayuroczyściey ich praw i wolności.

Biega wydana do Greków w Morei odezwa z podpisem Demetrego Jpsylantego, podobna do owey, którą brat iego

Alexander woyska swoie pożegnał, tylko w ostrzeyszych daleko napisana wyrazach. Ponieważ nie mamy pewności, czyli to pismo iest prawdziwe, przeto nie udzielamy go. Wiadomość, że Demetry Ipsylanty z kilku zaufanemi officerami w naywiększym gniewie opuścił Moreę i udał się na Hydra, nie zdaie się bydź wątpliwa.

Naynowsze nasze doniesienia z Zante pod d. 21 Września zawieraią co następuie:

"D. 14 b. m. Turecka flotta połączona z eskadrą Baszy Egiptu opatrzywszy po drodze niektóre warowne mieysca w Morei, a mianowicie Koron i Moton żywnością, które, z iey braku bliskie były poddania się, zarzuciła w liczbie 34 żaglów na przedporciu naszem kotwice. Admirał iey, Padrona Bey, zapewnił dowódcę wyspy, którego zaraz po przybyciu odwiedził, że od wypłynienia swoiego z Dardanellów aż dotąd niewidziałiak 8 do 10 Greckich okrętów i to w znaczney odległości, i przez cały ten przeciąg czasu nayrnnieyszey potyczki z Greckiemi okrętami nie stoczył. — D. 15 wysłał ten Admirał ieden oddział swey flotty ku Korfu, dla złączenia się z stoiącą w tameyszym kanale eskadrą Kapitana Bey, a d. 18 popłynął sam z resztą flotty do odnogi Patras.,,

"Churschid Basza odebrał niezawodną wiadomość, iż z stolicy idą mu na pomoc przez Macedonią i Tessalią znaczne posiłki. Do główney iego kwatery w Janinie przybyło iuż 18000 ludzi, pczem wysłał zaraz oddział woyska przez Arta i Mesalongi do Lepanto, dla oczyszczenia tey okolicy z powstańców.,,

"Dwóch deputowanych z Hydra i Spezia przybyło niedawno do Greckiego obozu pod Trypolizą, i żądali od Naczelników Morei dwa milliony piastrów, iżby nadal mogli czynnie boy prowadzić, i iakiey tylko bydź może pomocy w teraźnieyszem przykrem ich położeniu. Lecz zkądże nieszczęśliwi Moreanie wezmą 2 mill. piastrów, kiedy naycelnieysi i naybogatsi z pomiędzy nich wszystkie swoie maiątki za granicę wywieźli? Mięszkańcy wysp Hydra, Spezia i Ipsara znayduią się istotnie w naysmutnieyszem położeniu. Wyspy ich są gołemi skałami, które nic nie wydaią, i całe ich mienie zawisło od czynnego handlu z obcemi narodami, który od wybuchnienia rokoszu zupełnie przerwany został. Do tego przydać ieszcze potrzeba, iż pomiędzy temi wyspiarzami zachodzą naywiększe kłótnie, i w sile ich morskiey, podobnie iak na lądzie, nikt nie chce bydź posłusznym, ale każdy chciałby rozkazywać.,,

Z Hanoweru d. 13 Października.

Każdy tu ma szczęście stawionym bydź przed Królem i uwielbia uprzeymość Monarchy. J. K. Mość miał także zapewnić otaczaiących go, iż bardzo iest kontent z tuteyszego pobytu, i oddawna nie był tak wesoły iak teraz. Dotąd bardzo iest dogodne mięszkanie dla J. K. Mci w Herrnhausen, i życzyćby należało, aby teraźnieysze ciepło długo trwało, ponieważ Herrnhausen iest tylko letniem mięszkaniem i niema tam wcale pieców. — Słychać, iż Monarcha zabawić tu ma do końca bieżącego miesiąca, a potem przedsięweźmie podróż przez Gettingę do kopalni

kruszcowych.

Z Frankfortu d. 10 Października.

Gdy stosownie do uchwały Seymu związku Niemieckiego zbliża się termin do ostatecznego rozstrzygnienia sprawy nabywców dóbr w byłem Westfalskiem Królestwie, przeto pełnomocnik ich, Doktor Schreiber, dla poparcia rzeczoney sprawy podał ieszcze do dotyczących Rządów: Pruss, Hessen-Kassel, Hanoweru i Brunświka przełozenia, a wczoray poiechał ztąd do Hanoweru.

Jeszcze nie utraciliśmy nadziei oglądania tu N. Króla W. Brytanii, lubo nas teraz zawiodła; gdyż (iak mowią) Monarcha ten po 4ro tygodniowym bawieniu w Hanowerze, odwiedzić chce pokrewne Dwory w Niemczech, a zatem przypada mu droga przez Frankfort.

TEATR NARODOWY.

We Czwartek, to iest: dnia 1go Listopada, dana będzie wielka nowa Opera z dzieł Woyciecha Bogusławskiego, w 3ch aktach, z Muzyką sławnego Ferd: Päer, byłego Kapelmaystra przy Dworze Napoleona, pod nazwiskiem: KAMILLA.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Woyciech Skorczyński Komornik przy Sądach tuteyszych dnia 25 Maia 1821 r. zaczął zaięcie kamienicy w Krakowie przy ulicy S. Jana pod L. 475 w Gminie IV. Okręgu I. W. M. Krakowa leżącey Barbary Englischowey i Sukcessorów Józefa Englischa własney, którey naiemnikami są: Wincenty Jędrzeiowski, Woyciech Zielęski, Tomasz Wiśniowski. Kamienica ta styka się z iedney strony z Kamienicą do Sukcessorów Wantuchowskich należącą; z drugiey strony wychodzi w przecznicę, tył zaś iey styka się z podworzem do Kamienicy Sukcessorów Helmondowskich, takowe zaięcie uskutecznił dnia 6 Czerwca r. b. a to na satysfakcyią summy Złp. 679 gr. 17 1/2 z prowizyią po 5 od 100 od daty ostatniego kwitu z opłaconych prowizyi okazać się winnego i kosztów w kwocie Złp. 36 wyrokiem Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 23 Marca 1821 r. Pani Petronelli z Zelechowskich Wosatkowey Filipa Wosatki małżonce od Pani Barbary z Sontagów Englischowey wdowy przysądzoney. — Protokół zaięcia tey Kamienicy PP. Janowi Płonczyńskiemu iako Wóytowi Gminy IV. i drugą Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. trzecią Dozorcy ustanowionemu Barbarze Englischowey i teyże iako Debentce dnia 8 Czerwca 1821 r. prawnie wręczonym, tenże w Voluminie III. Księgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 14 Czerwca 1821 r. na karcie 188 Nr. 32 w Kancelaryi Pisarza Trybunału I. Inst. w Księdze II. zaięciów nieruchomości pod L. 77 od stronnicy 666 do 670 dnia 29 Czerwca 1821 r. wpisanym został. Sprzedarz tego domu popierać będzie P. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. Po odbytey licytacyi przedstanowczey w d. 23 Października r. b. w którym Kamienica wyż wyrażona P. Felixowi Słotwińskiemu iako Patronowi sprzedarz popieraiącemu za summę 4000 Złp. przysądzoną została, wyznaczonym iest d. 4 Grudnia r. b. 1821 do licytacyi stanowczey. Zbiór obiaśnień i warunki licytacyi złożone są w Kancelaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 23 Października 1821 r.

Kuliszkowski, Pisarz.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodl: i ściśle Neutr: Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, wyrokiem swoim z d. 21 Maia r. b, na powództwo Andrzeia Milka włościanina w wsi Poczułtowice w Gminie Pisary, Okręgu Krzeszowickim zamieszkałego, wydanym, nakazał

wyszukiwanie Kaietana Woyciechowskiego, w mieyscu ostatniego swego zamieszkania w wspomnioney wsi Poczuitowicach od lat czterech nieprzytomnego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sędziemu Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego. — W Krakowie dnia 27 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie ninieyszym do powszechney wiadomości: iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na powództwo Salomei Kazibutowskiey, w Russocicach, Gminie Rybna, Okręgu Krzeszowickim zamieszkałey wydał w dniu 15 Września r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Kazimierza Kazibutowskiego, męża powodki żadney o ssobie wiadomości niedaiącego, uznaną została. — W Krakowie d. 21 Września 1821.

Ftekarski.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Niżey podpisany, ma honor zawiadomić, iż będąc osobiście na ostatnim iarmarku w Lipsku, sprowadził do swego Składu w Sukiennicach będącego, znaczną partyią Sukien, Duble, Brochów, Kaźmierów, Kortów, Wigoniów, w różnych kolorach i gatunkach, z pierwszych Fabryk Francuzkich, iako to: Sedan, Louvier, Vervier, i Niderlandskich; oraz kamizelki kolorowe i Piki Angielskie, co wszystko za pomierną i rzetelną cenę (á prix fixe) przedawać ofiaruie. — W Krakowie d. 22 Października 1821 r.

Kajetan Fuchs.

U niżey podpisanego przy ulicy Szewskiey, sub Nr. 351, znayduią się sieci do łowienia ryb w różnych gatunkach, iako to: włoki, saki, wieńcierze, i t. d. których za pomierną cenę dostać można.

Mikołay Kieczeński.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Artykułu 118 Kod: Cywilnego podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, wyrokiem swoim z dnia 10 Maia r. b. na powództwo Małgorzaty Jasiaczki włościanki we Węgrzu, w okręgu kraiu tuteyszego położoney, zamieszkałey, wydanym, nakazał śledzenie Michała Jasiaka Męża powódki, w mieyscu ostatniego zamieszkania iego we wsi Węgrzu, więcey od lat czterech nieprzytomnego, i żadney wiadomości o sobie niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sądowi Pokoiu Okręgu Mogilskiego. — W Krakowie dnia 17 Września 1821 roku.

Ftekarski.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodl: i ściśle Neutr: Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. instancyi Kraiu tuteyszego, na powództwo Józefa Sobieniowskiego Medycyny Doktora, w Mieście Krakowie pod Liczbą 495 zamieszkałego, iako Opiekona Felixa Sobieniowskiego, wydał w dniu 18 Maia r. b Wyrok przedstanowczy, nakazuiący wyszukiwanie Felixa Sobieniowskiego, od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania swego, w Mieście Krakowie nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności tegoż Felixa Sobieniowskiego, Sądowi Pokoiu Okręgu I. Wolnego Miasta Krakowa. — W Krakowie d. 29 Sierpnia 1821 roku.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel: